
Světový den bez tabáku přináší zákaz kouření

Světový den bez tabáku přináší zákaz kouření

Po mnohaletém projednávání vstoupí ve středu 31. května v platnost zákon o veřejných prostorech bez kouře. Ne náhodou, poslední květnový den je totiž od roku 1988 slaven jako Světový den bez tabáku. O dopadech nového zákona a úspěších Centra pro závislé na tabáku 1. LF UK a VFN v Praze promluvila jeho vedoucí profesorka Eva Králíková.

„Protikuřácký“ zákon má vejít v platnost již tuto středu. Nově se bude zákaz kouření vztahovat na restaurační zařízení a další veřejné prostory, bude obnoven také zákaz kouření na zastávkách. Provozovatel restauračních zařízení bude mít možnost sám rozhodnout, jestli ve svém podniku povolí kouření elektronických cigaret či vodních dýmek. V jeho kompetenci bude také rozšíření zákazu kouření i na předzahrádku restaurace.

Vedoucí Centra pro závislé na tabáku 3. interní kliniky 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze profesorka Eva Králíková považuje za problematický zejména zlidovělý termín „protikuřácký“ zákon. „Jmenuje se zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek. Na třiceti stranách se kouření věnuje sotva 10 procent, je to však důležitý krok ke kontrole tabáku na úrovni civilizovaných zemí. Tam, kde platí, jej podporuje naprostá většina populace, a to včetně kuřáků,“ říká.

Důvod, proč se schválení zákona protáhlo, je podle ní zřejmý. O několik procent totiž klesne prodej cigaret – někteří kuřáci kouřit přestanou, ostatní kouření omezí a mnohem méně lidí s ním začne. „Kromě výrobců cigaret ale všichni ostatní vydělají. Jak pohostinský průmysl (76 procent české dospělé populace nekouří a některým podnikům se právě kvůli kouři vyhýbá, pozn. red.), tak zdravotní pojišťovny, o samotných kuřácích nemluvě,“ vysvětluje profesorka Králíková. Ta společně se svými kolegy z Centra pro závislé na tabáku vydala informační brožuru, která shrnuje nejčastější otázky a odpovědi ohledně nového zákona.

Centrum pro závislé na tabáku je k dispozici již od roku 2005. Zatím jím prošlo více než 6000 kuřáků. Spolu se Společností pro léčbu závislosti na tabáku přispěli lékaři a sestry centra k založení více než 40 podobných pracovišť po celé ČR. Ve spolupráci s Českou lékařskou komorou, Českou asociací sester a Českou lékárnickou komorou vyškolí zaměstnanci Centra pro závislé na tabáku každý rok stovky lékařů, sester i lékárníků a také slouží průběžně jako konzultační a školicí pracoviště všech zdravotnických profesí.

Jak je léčba kuřáka úspěšná a jak konkrétně probíhá? „U pacientů našeho centra je hodnocena roční abstinence, validizovaná oxidem uhelnatým ve výdechu. První screeningová návštěva trvá zhruba hodinu, zahrnuje základní klinická vyšetření a hodnocení závislosti na nikotinu, ale i např. Beckovu škálu deprese a další. Druhá návštěva je většinou dvouhodinová intervence a končí doporučením farmakoterapie, protože pacienti jsou většinou silně závislí kuřáci – kolem šesti bodů na desetibodové škále. Kontrolní návštěvy zaberou kolem 30 minut. Průměrně pacient navštíví centrum šestkrát během ročního sledování,“ vysvětluje Eva Králíková. Úspěšnost centra je vzhledem k intenzivní léčbě vysoká a byla oceněna jako špičková – celkově je to 39 procent. U necelé desetině pacientů, kteří neužívali léky, se pohybuje kolem 16 procent, u farmakologicky léčených je úspěšnost 44procentní.